

**Аналіз працы Камітэта абароны
рэпрэсаваных “Салідарнасць” за 2007
год**

Аналіз працы Камітэта абароны рэпрэсаваных "Салідарнасць" за 2007 год

Камітэт абароны рэпрэсаваных "Салідарнасць" афіцыйна запачаткаваў сваю дзейнасць 5 красавіка 2006 года. Яго стварэнне – рэакцыя палітычных лідэраў і грамадзянскіх актывістаў на рэпрэсіі рэжыма ў адносінах да грамадзянаў, якія актыўна ўдзельнічалі у дэмакратычным руху падчас выбарчай кампаніі 2006 года.

Накірункамі дзейнасці Камітэта з'яўляюцца:

1. Абарона права на вольную адукацыю
2. Абарона праў грамадзян на працу
3. Аказанне медычнай дапамогі грамадзянам, якія перанеслі рэпрэсіі, а таксама членам іх сямей.
4. Аказанне матэрыяльнай дапамогі рэпрэсаваным грамадзянам і іх сем'ям
5. Правядзенне інфармацыйных кампаній з мэтай абароны рэпрэсаваных грамадзян
6. Аказанне юрыдычнай дапамогі

Камітэт абароны рэпрэсаваных "Салідарнасць" падрыхтаваў справаздачу да другой гадавіны сваёй дзейнасці. Справаздача прапануе шырокую характарыстыку пацярпелых ад рэпрэсій з боку ўладаў Беларусі, а таксама адлюстроўвае спектр патрэбаў, якая неабходна рэпрэсаваным і якую аказвае Камітэт.

На 1 студзеня 2008 году агульная колькасць асобаў, што звярнуліся па дапамогу ў Камітэт "Салідарнасць" складала **1314 чалавекі**. Усе неабходныя звесткі пра кожнага рэпрэсаванага занесены ў базу дадзеных, факты рэпрэсій пацвержаны неабходнымі дакумантамі.

За 2007 год ў Камітэт звярнуліся **343 чалавекі**.

Колькасць зваротаў у 2006 годзе большая, чым у 2007 амаль у тры разы. Гэта тлумачыцца наступнымі фактарамі:

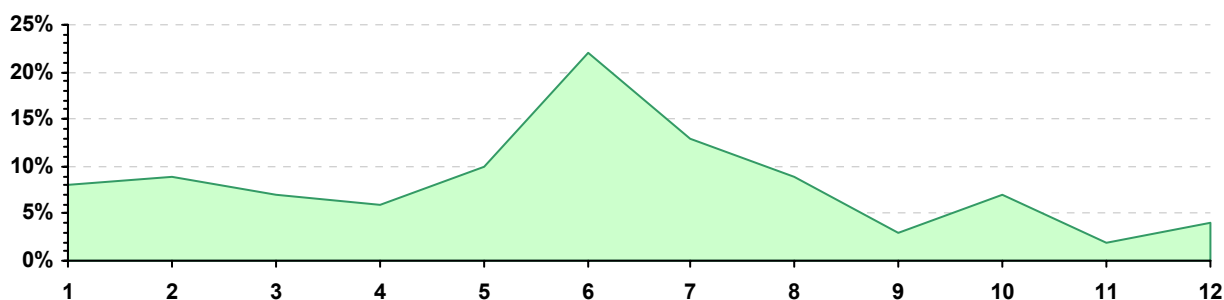
- рэпрэсіямі ўладаў супраць актывістаў прэзідэнтскай кампаніі 2006 года (снежань-сакавік)
- колькасцю рэпрэсаваных падчас падзеяў Плошчы (19-24 сакавіка 2006 года)
- пачаткам акадэмічных праграм для рэпрэсаваных беларускіх студэнтаў і абітурыентаў у Польшчы, Украіне, Літве, Латвіі, Эстоніі, Чэхіі, Румыніі.

На сёняшні момант Камітэт “Салідарнасьць” мае адладжаны механізм працы, уважліва адсочвае факты рэпрэсій супраць актывістаў дэмакратычнага руху і свае часова прыходзіць на дапамогу. Акрамя таго, рэпрэсіі з боку улады не з’яўляюцца такімі масавымі і дэманстратыўнымі як у 2006 годзе. Сёння, часцей за ўсё, яны маюць прыхаваны характар і з’яўляюцца адраснымі (пад рэпрэсіі падпадаюць прадстаўнікі найбольш актыўнай часткі грамадства: моладзь, прадпрымальнікі, рэгіянальныя актывісты, вернікі розных канфесій).

На Малюнку 1 прапануецца адсоткавае адлюстраванне размеркавання колькасці зваротаў пацярпелых ад рэпрэсій у Камітэт на працягу 2007 года. Найбольшая колькасць прыпадае на травень - ліпень у сувязі з тым, што ў гэтыя месяцы пачынаюцца наборы на акадэмічныя праграмы для рэпрэсаваных студэнтаў і абітурыентаў за межамі Беларусі.

Табліца 1. Размеркаванне зваротаў на дапамогу на працягу 2007 года

	сту	лют	сак	кра	тра	чэр	ліп	жні	вер	кас	ліс	сне
Адсоткавая суадносіны зваротаў па месяцах	8%	9%	7%	6%	10%	22%	13%	9%	3%	7%	2%	4%

Малюнак 1. Размеркаванне зваротаў на дапамогу на працягу 2007 года

Пры параўнанні размеркавання па месяцах колькасці зваротаў рэпрэсаваных грамадзян ў Камітэт абароны рэпрэсаваных “Салідарнасьць” на працягу 2006 і 2007 гадоў (Табліца 2.) мы назіраем павелічэнне колькасці зваротаў ў траўні - ліпені.

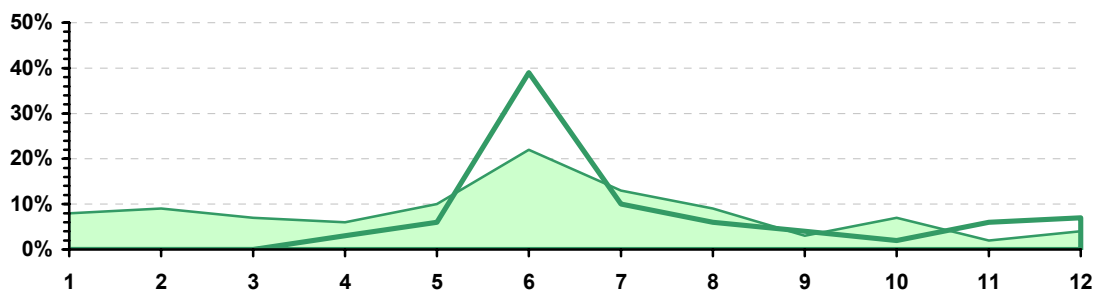
2007 год адрозніваецца павольным ростам колькасці звярнуўшыся ў параўнанні з 2006 годам. Прычына палягае ў тым, што Камітэт пачаў сваю дзейнасць толькі ў красавіку 2006, не была наладжана сістэма інфармавання пацярпелых. Менавіта ў гэты час пацярпела ад рэпрэсій у першую чаргу моладзь (студэнты і абітурыенты) падчас акцый пратэста на Кастрычніцкай плошчы. Маладым людзям, выключаным з беларускіх вышэйшых і сярэдніх навучальных устаноў, неабходна было аказаць неадкладную дапамогу. Усе

жадаючыя, якія дакументальна пацвердзілі факты рэпрэсій, атрымалі магчымасць працягнуць адукацыю ва універсітэтах краінаў Еўропы і Украіны.

Сталая праца Камітэта, шырокі распаўсюд інфармацыі аб ягонай дзейнасці, дазволіў знізіць “выбуховасць” зваротаў, даў магчымасць уважліва і індывідуальна падыходзіць да патрэбаў кожнага пацярпелага грамадзяніна.

Табліца 2. Размеркаванне зваротаў па дапамогу на працягу 2006 і 2007 гадоў.

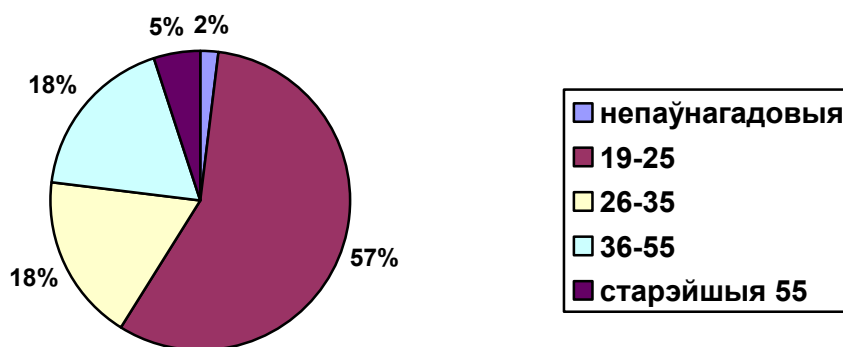
	сту	лют	сак	кра	тра	чэр	ліп	жні	вер	кас	ліс	сне
Адсодкавыя суадносіны зваротаў па месяцах у 2006	--	--	--	3%	6%	39%	10%	6%	4%	2%	6%	7%
Адсодкавыя суадносіны зваротаў па месяцах у 2007	8%	9%	7%	6%	10%	22%	13%	9%	3%	7%	2%	4%

Малюнак 2. Размеркаванне зваротаў па дапамогу на працягу 2006 і 2007 гадоў.

На Малюнку 2. Тлустая крывая адлюстроўвае размеркаванне зваротаў у 2006 годдзе. Відавочна, што большасць зваротаў у Камітэт прыйшоўся на чэрвень 2006 года.

Аналізуючы базу дадзеных, мы прыходзім да высновы, што найбольш церпіць ад рэпрэсій з боку ўлады і патрабуе дапамогі самая маладая частка грамадства. 57 адсоткаў рэпрэсаваных складаюць маладыя людзі ва ўзросце 19-25 гадоў. Пароўну (па 18 адсоткаў) зваротаў па дапамогу ад пацярпелых ва ўзросце 25-36 гадоў і 36-55 гадоў. Старэйшыя за 55 год складаюць толькі 5 працэнтаў зваротаў, школьнікі(непаўнагадовыя)-2 адсоткі ад колькасці звярнуўшыхся ў Камітэт.

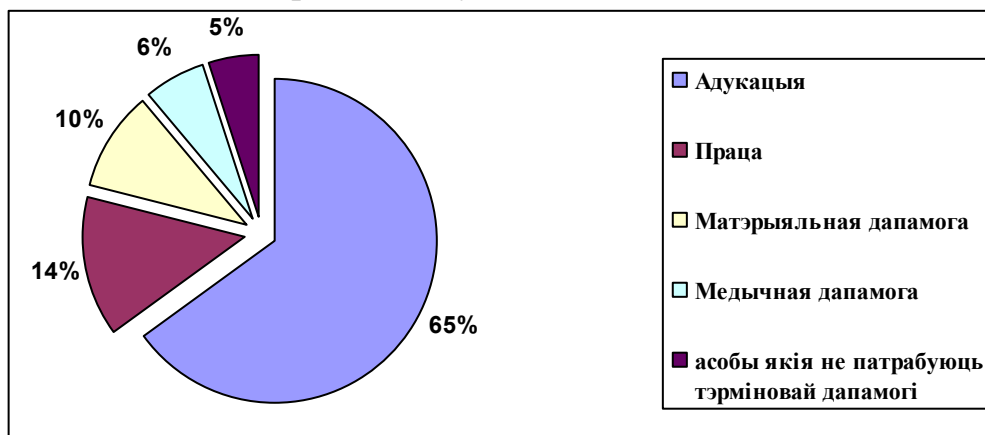
Малюнак 3. Узроставая структура рэпрэсаваных

Рэпрэсаваныя грамадзяне розных узроставак катэгорый патрабуюць розных форм дапамогі. Менавіта маладзенаў ва ўзросце 19-25 гадоў у першую чаргу цікавіць адукацыя, атрыманне дыплама.

Людзі ва ўзросце 25-55 гадоў шукаюць магчымасці працаўладкавання, хаця б часовага, для ўтрымання сям'і, патрабуюць медычнай і матэрыяльнай дапамогі.

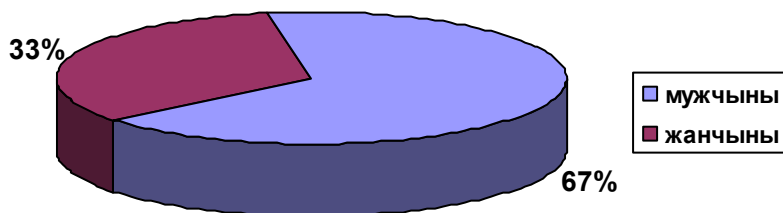
Тыя ж патрэбы ў людзей старэйшых за 55 год.

Школьная моладзь часцей за ўсе плануе паступленне ў вышэйшыя навучальныя ўстановы, але непакоіцца з-за магчымасці патрапіць у “чорныя спісы” беларускіх універсітэтаў. Гэта ўзроставая катэгорыя па патрэбах набліжаная да групы 19-25 гадоў звярнуўшыхся ў Камітэт, ім ў першую чаргу патрэбна магчымасць атрымаць адукацыю.

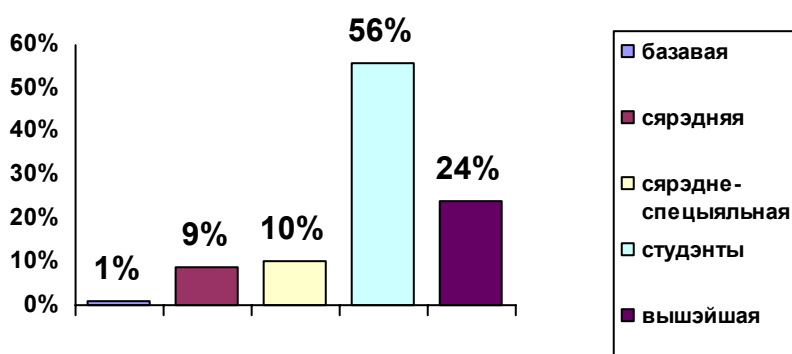
Малюнак 4. Суадносіны патрэбаў пацярпелых, звярнуўшыхся ў Камітэт

Згодна базы дадзеных Камітэта абароны рэпрэсаваных “Салідарнасьць”, 67 адсоткаў звярнуўшыхся па дапамогу складаюць мужчыны. Жанчын амаль што ў два разы меней. (Малюнак 5) Гэтыя лічбы сведчаць пра меншую палітычную актыўнасьць беларускіх жанчын у параўнанні з мужчынамі. Традыцыйны менталітэт прапануе жанчыне займацца сям’ей, выхаваннем дзяцей і не браць актыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці. Жанчына-палітык у Беларусі хутчэй з’яўляецца выключэннем, чым правілам.

Малюнак 5. Палавая структура звярнуўшыхся па дапамогу ў Камітэт.

Яскравым паказчыкам з’яўляецца узровень адукацыі рэпрэсаваных актывістаў дэмакратычнага руху. Самы вялікі паказчык-56 % – складаюць студэнты (Малюнак 6). Гэта лічба суадносіцца з дадзенымі малюнка 1, дзе колькасць пацярпелых ва ўзросце 19-25 гадоў складае 57 % .Вышэйшую адукацыю маюць 24% рэпрэсаваных грамадзянаў. Відавочна, што церпяць за свае іншадумства, сваю сталую грамадзянскую пазыцыю, у першую чаргу, людзі адукаваныя, якія ўмеюць думаць, параўноўваць і рабіць высновы.

Малюнак 6. Узровень адукаванасці рэпрэсаваных.

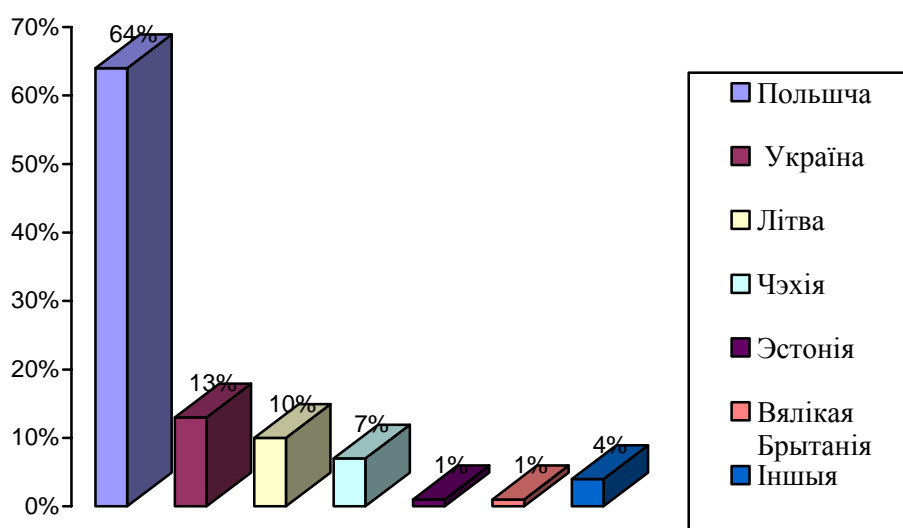
Цікавым падаецца факт, што з усей колькасці рэпрэсаваных, якія звярнуліся за падтрымкай у Камітэт, **маюць доступ да інтэрнэта – 63%**. Гэта лічба таксама карэлюе з лічбай рэпрэсаванай моладзі. Карыстальнікамі

Інтэрнэту ў першую чаргу з'яўляюцца маладыя людзі незалежна ад іх месца пражывання- ад сталіцы да невялікага раённага цэнтру. Маладое пакаленне дынамічна асвойвае Інтэрнет-прасторы і знаёміцца з навінамі хутчэй з Інтэрнэту, чым з тэлевізійнага экрана.

Значна меней пацярпелых старэйшых за 25 год стала карыстаюцца Інтэрнэтам, асабліва гэта тычыцца актывістаў, якія пражываюць у мястэчках і сельскай мясцовасці.

Аналізуючы патрэбы рэпрэсаванай моладзі ў атрыманні альбо працягу адукацыі (Малюнак 7), можам вызначыць, што прыарытэтным з'яўляецца навучанне ў Польшчы. Гэта можна патлумачыць наступнымі фактарамі:

- праграма Польшкага ўраду імя Кастуся Каліноўскага была першай акадэмічнай праграмай прапанаванай краінамі Еўропы для рэпрэсаванай беларускай моладзі;
- праграма дакладна распрацавана, крытэры адбору кандыдатаў і ўмовы навучання зразумелы і нязменны;
- праграма імя Кастуся Каліноўскага, па вызначэнню Польшкага ўраду, будзе працягваць існаванне да надыходу дэмакратычных зменаў на Беларусі, набор адбываецца штогод;
- праграма імя Кастуся Каліноўскага прадугледжвае дзённае навучанне студэнтаў, магістрантаў і аспірантаў;
- студэнты амаль пазбаўлены культурнага шоку: Польшча, як краіна-суседка, мае блізкую культуру, мову, гісторыю.

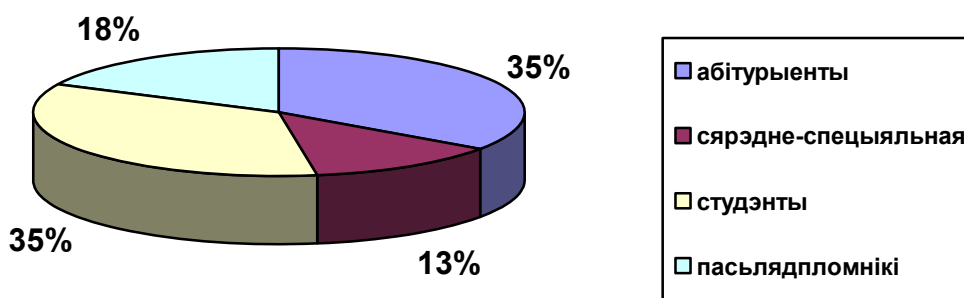

Малюнак 7. Зацікаўлінасць студэнтаў у краінах навучання

Другой прыарытэтнай краінай з'яўляецца Украіна-13% кандыдатаў на навучанне. Стыпендыяльная падтрымка навучання ва Украіне прапанавана Еўрапейскай камісіяй, адміністраванне ажыццяўляе Міністэрства Паўночных Краінаў. Вышэйшыя навучальныя ўстановы Украіны прымаюць рэпрэсаваных беларускіх студэнтаў не толькі на дзенную, але і на завочную форму навучання. Абмежавання спецыяльнасцей няма. Гэта дазваляе тым маладзенам, якія бачаць свае прызначэнне ў штодзённай барацьбе за дэмакратыю, спалучаць навучанне і актыўную працу ў партыях, грамадскіх арганізацыях і суполках.

Беларускі універсітэт у Літве – Еўрапейскі Гуманітарны ўніверсітэт-абіраюць рэпрэсаваныя студэнты для навучання па прычыне высокага ўзроўня навучальнага працэса, наяўнасці завочнай формы навучання і адсутнасці моўнага бар'ера. Вызначэнне ўніверсітэта як гуманітарнага абмяжоўвае выбар спецыяльнасцей для адукацыі.

Праграма Чэшскага ўрада прапанавана (у першую чаргу) для абітурыентаў. Кандыдаты вызначаюцца сярод рэпрэсаваных непаўнагадовых маладых людзей альбо дзяцей з рэпрэсаваных сям'яў.

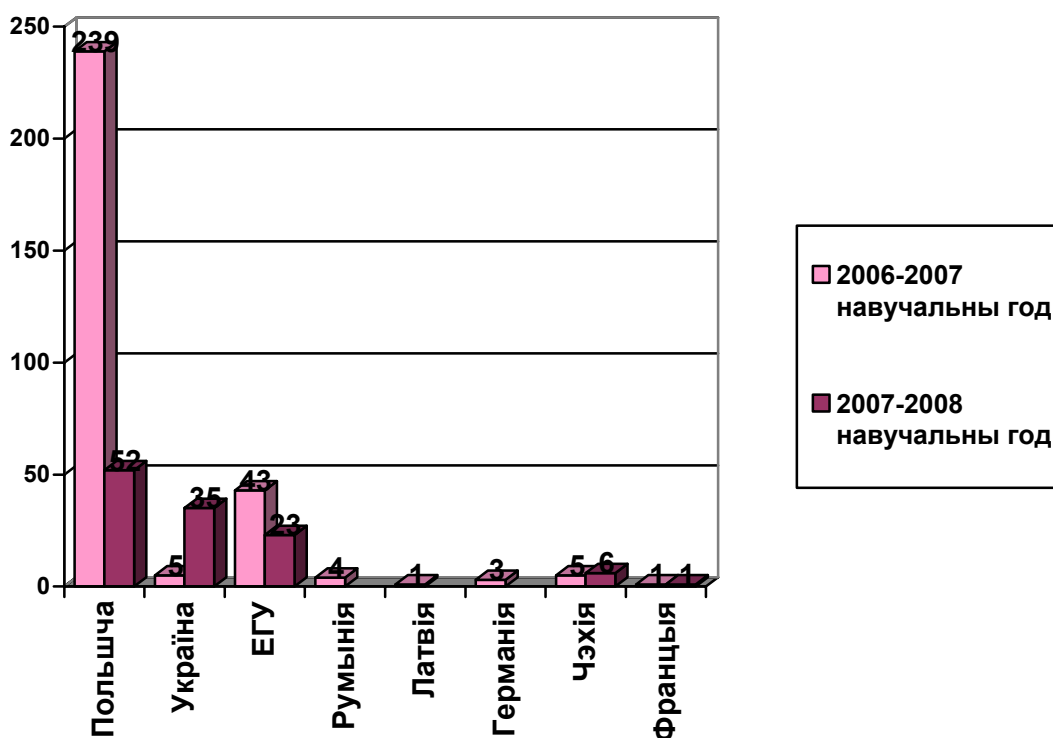
Малюнак 8. Структура кандыдатаў на навучаньне

Камітэт абароны рэпрэсаваных “Салідарнасьць”, праводзячы аналіз рэпрэсаваных кандыдатаў на навучанне за межамі Беларусі, адзначае, што па дапамогу звяртаюцца ў роўнай прапорцыі (35%) як рэпрэсаваныя студэнты, так і рэпрэсаваныя непаўнагадовыя маладыя людзі, альбо моладзь з рэпрэсаваных сям'яў (Малюнак 8).

Студэнты, выключаныя з сярэдне-спецыяльных навучальных устаноў, якія жадаюць атрымаць вышэйшую адукацыю, складаюць 13% звярнуўшыхся. Гэтую мэтавую групу можна аб'яднаць па патрэбах з

абітурыентамі, таму што яны з'яўляюцца кандыдатамі акадэміцкіх праграм першага году навучання.

18% – гэта моладзь, якая мае вышэйшую адукацыю, але не можа атрымаць магістарскую ці кандыдацкую ступень на радзіме. Гэта тлумачыцца жорсткім ідэалагічным кантролем у беларускіх універсітэтах пры наборы на паслядыпломную адукацыю, альбо немагчымасцю абараніць працу з-за наяўнасці цэнзуры.

Малюнак 9. Колькасць залічаных студэнтаў у 2006-2007 і 2007-2008 акадэмічных гадах.

На Малюнку 9 мы бачым колькасць студэнтаў, магістрантаў і аспірантаў залічаных на навучанне ў вышэйшыя навучальныя ўстановы краінаў Еўропы і Украіны ў 2006-2007 і 2007-2008 акадэмічных гадах. Як і вынікае з Графіка 4., пераважная колькасць рэпрэсаванай беларускай моладзі навучаецца ў Польшчы, за ёй па колькасці залічаных ідуць Украіна і Літва (Еўрапейскі Гуманітарны Універсітэт). Невялікая колькасць студэнтаў карыстаюцца падтрымкай румынскага, латвійскага, немецкага, чэшскага і французскага Урадаў.

З малюнку 9 вынікае, што студэнтаў, залічаных на Праграму імя Кастуся Каліноўскага ў Польшчы паменьшала ў 2007-2008 акадэмічным годдзе болей чым у 4 разы ў параўнанні з 2006-2007 навучальным годам. Гэта тлумачыцца змяншэннем колькасці рэпрэсаванай моладзі ў параўнанні з “выбуховым” узроўнем рэпрэсій падчас вясновых падзеяў 2006 года.

Па той жа прычыне паменьшала лічба залічаных рэпрэсаваных студэнтаў у Еўрапейскі Гуманітарны Ўніверсітэт.

Колькасць залічаных студэнтаў у вышэйшыя навучальныя ўстановы Украіны ўзрасла ў сувязі з тым, што стыпендыяльная Праграма Еўрапейскай Камісіі ў 2006-2007 годдзе толькі пачынала дзейнічаць. Не былі дакладна распрацаваны механізмы залічэння, украінскія універсітэты дакладна не былі азнаемлены з умовамі Праграмы.

У 2007-2008 навучальным годдзе на навучанне былі залічаны як кандыдаты 2007 года, так і не ўладкаваныя ў 2006 годдзе.

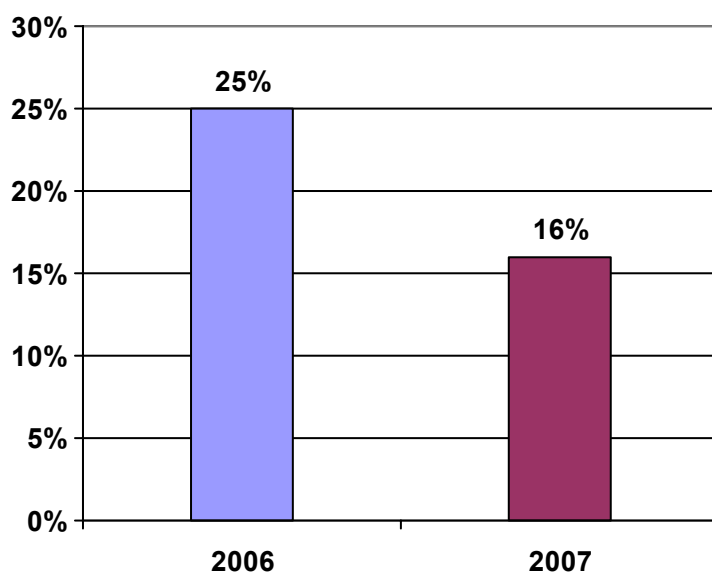
Вывучэнне патрэбаў рэпрэсаванай моладзі дае нам падставу сцвярджаць, што патрэба ў навучанні па стыпендыяльнай Праграме Еўрапейскай Камісіі ва Украіне застаецца вельмі высокай, асабліва гэта тычыцца завочнай формы навучання.

Камітэт “Салідарнасць” з’яўляецца партнерам у Беларусі акадэмічных праграмаў еўрапейскіх краінаў і адсочвае лес студэнтаў напрацягу двух гадоў. За гэты час з Праграмы імя Кастуся Каліноўскага ў Польшчы былі адлічаны 86 студэнтаў. Гэтая лічба складае прыблізна 20% ад усей колькасці навучэнцаў. Па меркаванню адміністрацыі Праграмы, гэтая лічба прымальная, прыблізна такі ж самы адсеў студэнтаў польскіх ВУЗаў адбываецца і сярод польскай моладзі.

Прычыны адлічэння розныя:

- пераход на завочную форму навучання і вяртанне ў Беларусь для актыўнага ўдзелу ў палітычных падзеях,
- змены ў асабістым жыцці студэнта, якія вымагаюць прысутнасці ў Беларусі,
- акадэмічная неспяховасць.

Аднак, студэнты якія не здолелі здаць іспыты падчас сесіі і захаваць статус студэнта Праграмы імя Кастуся Каліноўскага, маюць магчымасць аднавіцца ў Праграме, калі пазбавяцца запазычанасцяў.

Малюнак 10. Суадносiны рэпрэсаваных, якія атрымалі дапамогу ў часовым працаўладкаваньні за мяжой.

Як мы пазначалі вышэй, формай рэпрэсіі супраць актывістаў дэмакратычнага руху з’яўляецца нематываванае звальненне з працы, якое можна патлумачыць толькі “пакараннем за іншадумства”. Патрэбы ў працаўладкаванні маюць 14% звярнуўшыхся ў Камітэт па дапамогу (Малюнак 4) Дэклараванай задачай Камітэта абароны рэпрэсаваных “Салідарнасць” з’яўляецца дапамога ў часовым працаўладкаванні гэтай катэгорыі рэпрэсаваных грамадзянаў. Нажаль, мы вымушаны адзначыць, што гэтая задача вырашаецца намі з цяжкасцю.

Аналіз, які мы правялі на выяўленне патрэбаў рэпрэсаваных грамадзянаў, дае нам падставы канстатаваць, што працаўладкавання патрабуюць у большасці грамадзяне 25-55 гадоў, якія маюць на ўтрыманні сям’ю. У першую чаргу гэта пацярпелыя з рэгіёнаў, таму што менавіта ў невялікіх гарадах цяжэй за ўсе знайсці працу па-за дзяржаўнымі ўстановамі.

Таксама важна адзначыць, што шукаюць хаця б часовую працу рэпрэсаваныя жанчыны (33% рэпрэсаваных, малюнак 5.), якія самастойна выходзяць дзяцей, альбо маюць на ўтрыманні састарэлых бацькоў.

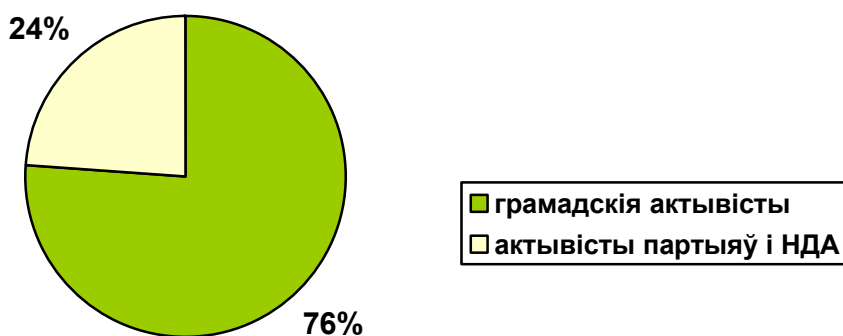
Негледзячы на ​​пастаянны пошук вакансій і магчымасцей, Камітэт не можа на сёняшні момант прапанаваць жанчынам часовага працаўладкавання ні ў Беларусі, ні за яе межамі. Дапамогу ў вырашэнні праблемы часовага працаўладкавання (выключна для мужчынаў) пакуль што аказала толькі Рэспубліка Польшча. Міністэрства Працы Польшчы ў 2007 годдзе прыняла рашэнне аб дазvole на часовы (да 3 месяцаў) тэрмін легальнага працаўладкавання беларускіх грамадзянаў у суседняй краіне. Звароты да канкрэтных фірмаў далі свой вынік, ў 2006-2007 гадах 41% рэпрэсаваных

грамадзян, якія былі звольнены з працы па палітычных матывах, змаглі атрымаць часовае працаўладкаванне.

Уваход Рэспублікі Польшча з 1 студзеня 2008 года ў зону Шенгена, на сёняшні момант стрымлівае магчымасці дапамогі ў працаўладкаванні ў бягучым 2008 годдзе.

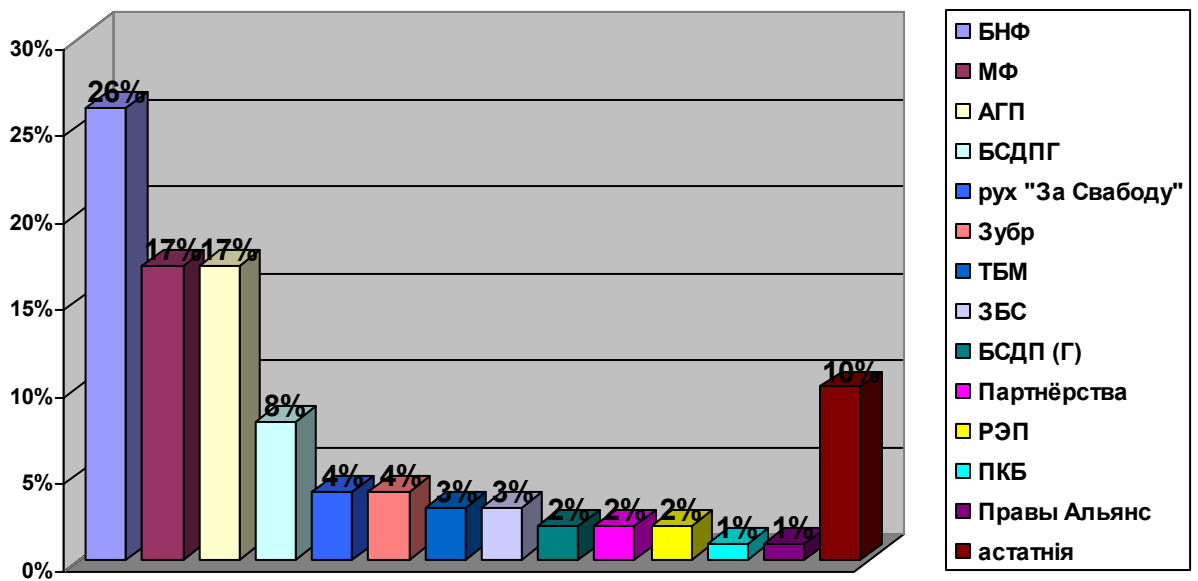
Камітэт абароны рэпрэсаваных “Салідарнасць” прымае на разгляд Рады Камітэта дакуманты ад **кожнага** пацярпелага грамадзяніна, які звяртаецца па дапамогу.

Аналіз базы дадзеных Камітэта дазваляе нам з упэўненасцю заявіць, што пераважная колькасць рэпрэсаваных грамадзянаў **не належаць** да партый і арганізацый. 76% пацярпелых не атаесамляюць сябе з дзейнымі ў Беларусі дэмакратычнымі структурамі.

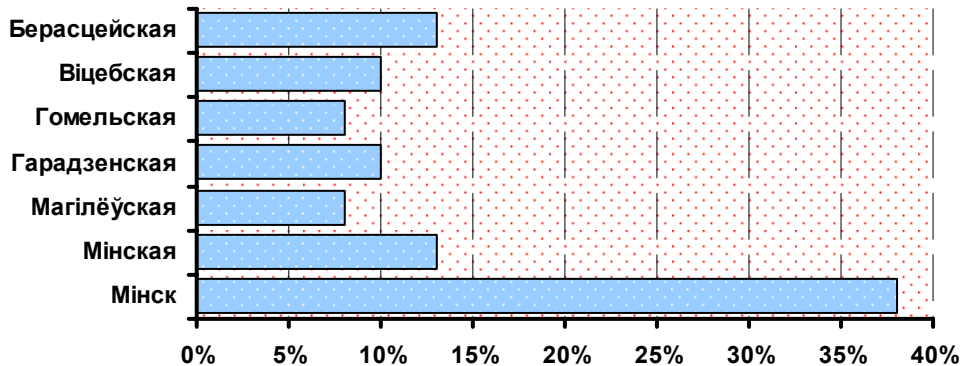
Малюнак 11. Прыналежнасць да дэмакратычных структураў

Згодна аналіза базы дадзеных, сярод 24 % адсоткаў рэпрэсаваных актывістаў, якія звярнуліся па дапамогу ў Камітэт, прыналежнасць да дэмакратычных структураў (партый, грамадскіх арганізацый, рухаў) выглядае наступным чынам.

Малюнак 12. Размеркаванне рэпрэсаваных актывістаў па прыналежнасці да дэмакратычных структураў.

Па геаграфічнай прыкмеце звароты рэпрэсаваных у Камітэт выглядаюць наступным чынам

Малюнак 13. Працэнтны паказчык зваротаў рэпрэсаваных па абласцях

Самая вялікая колькасць зваротаў з горада Мінска. Гэта тлумачыцца некалькімі фактарамі:

- найбольш пратэстныя групы насельніцтва знаходзяцца ў Мінску (студэнцкая моладзь, актыўныя прадпрыемальнікі);
- інфармаванасць і актыўнасць жыхароў сталіцы ў параўнанні з рэгіёнамі;
- менавіта ў Мінску ў акцыях пратэсту прымаюць удзел "новыя людзі" - грамадзянскія актывісты, якія не належаць да дэмакратычных структураў.

Працэнтныя суадносіны зваротаў з астатніх абласцей Беларусі прыблізна аднолькавыя.

Камітэт абароны рэпрэсаваных “Салідарнасць” за перыяд сваёй дзейнасці аказаў матэрыяльную падтрымку 423 рэпрэсаваным актывістам і іх сем’ям, медычную дапамогу атрымалі 36 чалавек. Сродкі для аказання дапамогі былі сабраныя як з дапамогай беларускіх арганізацый і грамадзянаў, так і пры дапамозе партнераў з Чэхіі, ЗША, Польшчы і Нарвегіі.

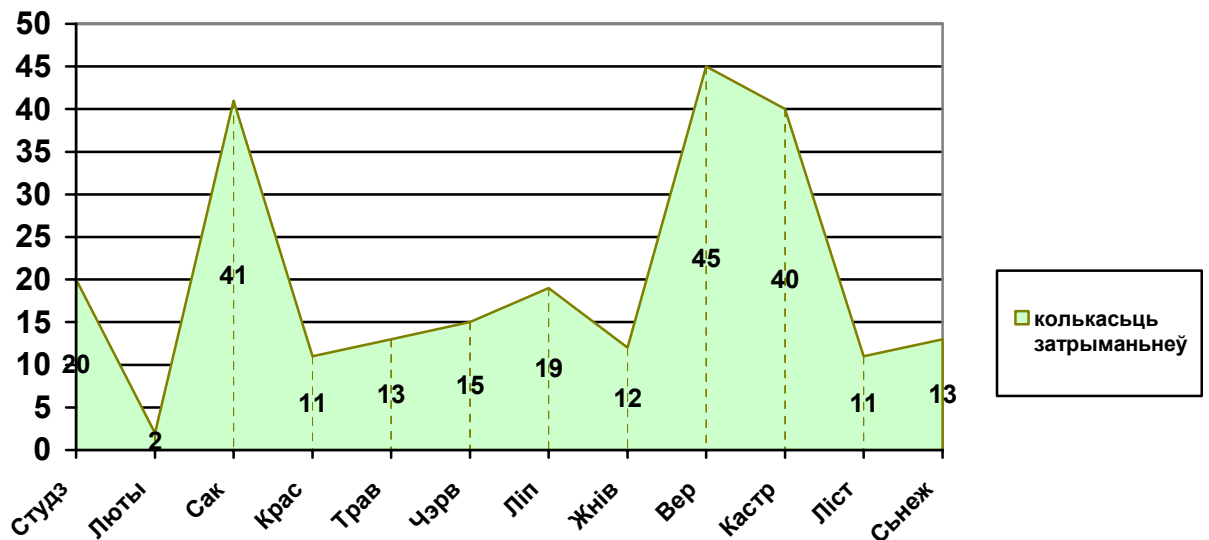
З 2007 года пачала працу **Юрыдычная служба** Камітэта абароны рэпрэсаваных “Салідарнасць”. Юрыдычная служба ставіць перад сабой наступныя задачы:

- падвысіць ўзровень самаабароны актывістаў;
- усталяваць рабочыя кантакты з праваабаронцамі недзяржаўных арганізацый і партый;
- павялічыць колькасць адвакатаў, якія працуюць з грамадскімі актывістамі;
- распрацаваць сістэматычную абарону ад палітычных рэпрэсій студэнтаў і працоўных актывістаў;
- ажыццяўляць збор інфармацыі аб фактах рэпрэсій;
- папярэджваць рэпрэсіі супраць грамадзянскіх актывістаў.

Юрыдычная служба на працягу 2007 года адсочвала колькасць і характар рэпрэсій супраць дэмакратычных актывістаў. На Малюнку 14 можна адсачыць колькасны характар адміністрацыйных пакаранняў актывістаў грамадзянаў сілавымі структурамі памесячна па ўсёй Беларусі.

За мінулы 2007 год у Беларусі заіснавала практыка неабгрунтаваных затрыманняў міліцыяй палітычных апанентаў улады. З мэтай запалохвання і ізаляцыі дэмакратычных актывістаў перад палітычнымі акцыямі адбываюцца масавыя “папярэднія” затрымання і арышты апанентаў рэжыма.

Напрыклад, непасрэдна ў дзень правядзення Еўрапейскага Маршу ў кастрычніку 2007 года не быў арыштаваны ні водны яго ўдзельнік, але, па нашых дадзеных, на працягу месяца перад акцыяй 50 чалавек былі асуджаныя на розныя тэрміны адміністрацыйнага арышта і штрафы.

Малюнак 14. Графік затрыманьняў у 2007 годзе.

Колькасць адміністрацыйна затрыманых у 2007 годзе, згодна з дадзенымі Юрыдычнай службы Камітэта, складае **242* чалавекі**. Па дапамогу ў Камітэт звярнуліся **52 асобы**.

*(*Колькасць асуджаных актывістаў. Лічба не ўключае асобаў, якія затрымліваліся міліцыяй на тэрмін да трох гадзін, іх справы не былі перададзеныя для разгляду ў суд і асобы былі вызвалены без складання пратаколу аб правапарушэнні.)*

Зыходзячы з практыкі, актывісты часцей за ўсе прызнаюцца судом вінаватымі ў парушэнні стацей 17.1 КоАП (мелкае хуліганства) і стацыі 23.34 КоАП (парушэнне парадка арганізацыі ці правядзення масавага мерапрыяця ці пікетавання). У 99% выпадкаў грамадскія актывісты прызнаюцца вінаватымі, але ёсць і выпадкі **апраўдання** (3 выпадкі за 2007 год) і вызвалення ад адказнасці ў сувязі з малазначнасцю правапарушэння.

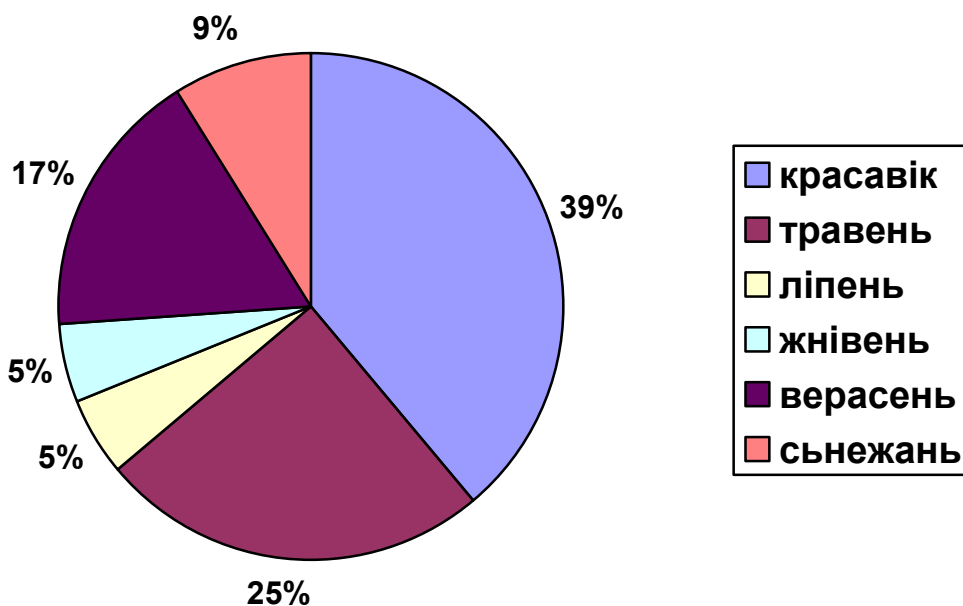
За гэты год у Мінску (108) і мінскай вобласці былі затрыманыя і асуджаныя 124 актывіста. 35 чалавек былі затрыманыя і асуджаныя ў вітэбскай вобласці, 36 чалавек у брэсцкай вобласці. Мы зафіксавалі 21 выпадак затрымання і асуджэння ў гродзенскай вобласці, 11 актывістаў былі асуджаныя ў гомельскай вобласці, і 5 у магілеўскай вобласці.

Сведкамі па “палітычных” справах часцей за ўсе з’яўляюцца супрацоўнікі міліцыі, альбо рашэнні выносяцца без паказанняў сведкаў.

Што тычыцца пакарання, то арышты з’яўляюцца больш распаўсюджанай мерай уздзеяння чым штрафы. Беларуская ўлада лічыць мэтазгодным ізаляваць “неблаганадзейныя элементы” асабліва перад апазіцыйнымі мерапрыемствамі.

За 2007 год дэмакратычныя грамадзянскія актывісты адсядзелі не менш за 1002 сутак, што складае 2 гады і 9 месяцаў. Дзяржавай спагнана ў выглядзе штрафаў 24 273 000 беларускіх рублёў, што складае 11 370 даляраў ЗША.

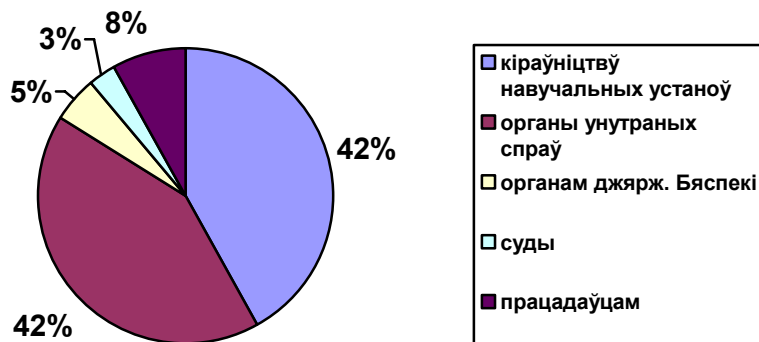
Адной з эфектыўных формаў папярэджання і фіксацыі рэпрэсій, прапанаванай Юрыдычнай службай Камітэта абароны рэпрэсаваных “Салідарнасць” з’яўляецца падрыхтоўка і кіраванне, так названых лістоў рэакцыі-ціску рэпрэсіўным органам дзяржаўнай ўлады. Камітэт распачаў практыку кіравання такіх лістоў з красавіка 2007 года. Як бачна з Малюнка 15., самая вялікая колькасць лістоў рэакцыі-ціску была падрыхтавана ў красавіку-траўні, а таксама верасні 2007 года, што тлумачыцца колькасцю рэпрэсій з боку ўлады на дэмакратычных актывістаў у гэтыя месяцы.

Малюнак 15. Структура разьмеркаваньня лістоў рэакцыі-ціска на працягу 2007 года

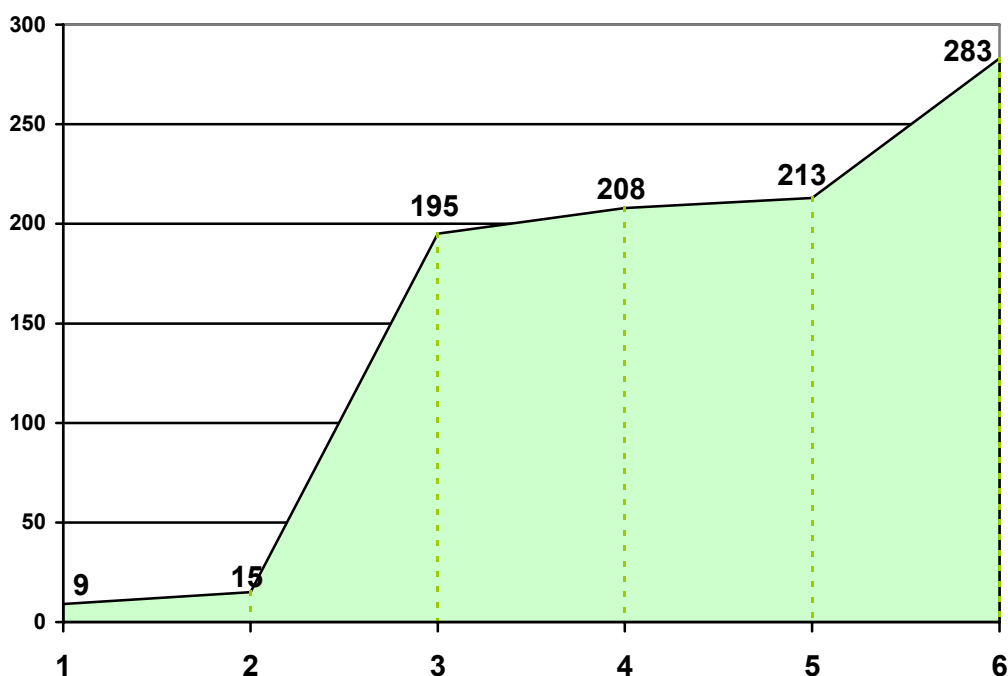
Адрасны малюнак ліставання з’яўляецца пацвержаннем колькасных рэпрэсій супраць актыўных груп грамадства. З Малюнка 16 вынікае, што найбольш пацярпелай з’яўляецца пратэстующая моладзь. Большасць лістоў (па 42%) былі скіраваны Юрыдычнай службай Камітэта кіраўнікам навучальных устаноў і органам Унутраных Спраў, як фіксацыя факта рэпрэсій супраць студэнтаў, якія выказалі сваю грамадзянскую пазыцыю і супраць актыўных маладзенаў.

Практыка кіравання лістоў рэакцыі-ціска пачынае апраўдваць сябе: выканаўчыя органы некаторыя кіраўнікі навучальных устаноў і працадаўцы ўстрымаліся ад рэпрэсій супраць актывістаў пасля атрымання лістоў.

Малюнак 16. Працэнтныя паказчыкі размеркавання лістоў па ўстановах.

Вялікім здабыткам амаль што двухгадовай працы Камітэта абароны рэпрэсаваных “Салідарнасць” з’яўляецца ангажаванне ў дэмакратычны рух груп актыўных грамадзянаў. Самая колькасная і дзейная група гэта “Бацькоўская ініцыятыва”, якую складаюць бацькі і родныя рэпрэсаванай моладзі. Напачатку дзейнасці Камітэта яна складалася з невялікай суполкі найбольш актыўных грамадзянаў, якія прымалі ўдзел у акцыях салідарнасці. На сёняшні момант гэта моцная колькасна і якасна грамадзянская ініцыятыва, якая мае свае вызначаныя задачы і план дзеяння.

Малюнак 17. Паэтапны колькасны рост Бацькоўскай ініцыятывы.

Гарызантальная прама я падзяляецца на ўмоўныя этапы, якія паспрыялі колькаснаму і якаснаму росту Бацькоўскай ініцыятывы.

1 этап- пачатак дзейнасці Бацькоўскай ініцыятывы ў межах Камітэта абароны рэпрэсаваных, як рэакцыя на рэпрэсіі супраць моладзі ў сакавіку 2006 года (разгон наметавага мястэчка на Кастрычніцкай плошчы)

2 этап- суд над сябрамі незарээстраванай арганізацыі “Партнерства”

3 этап- пачатак стыпендыяльнай Праграмы імя Кастуся Каліноўскага Польскага ўраду і стыпендыяльных праграм краінаў Еўропы і Украіны

4 этап- далучэнне да Бацькоўскай ініцыятывы бацькоў навучэнцаў Беларускага нацыянальнага ліцэю імя Я. Коласа

5 этап- суд над сябрамі незарээстраванай арганізацыі Малады Фронт

6 этап- набор на стыпендыяльныя праграмы 2007-2008 акадэміцкага году.

Ініцыятыва “Салідарныя бацькі” самаарганізавалася ў сакавіку-красавіку 2006 года з 9 чалавек. **7 красавіка 2006 года** яна увайшла ў склад грамадскага Камітэта абароны рэпрэсаваных “Салідарнасьць”. У жніўні 2006 ініцыятыву падтрымалі яшчэ 6 чалавек, бацькі моладзевых актывістаў арганізацый “Партнэрства” і “Малады фронт”. У лістападзе 2006 годдзе да ініцыятывы далучыліся бацькі студэнтаў, удзельнікаў стыпендыяльнай Праграмы імя К.Каліноўскага, 180 чалавек, у снежні 2006-га шэрагі папоўнілі бацькі навучэнцаў Беларускага нацыянальнага ліцэю імя Я.Коласа – 13 чалавек.

Вясной 2007 годдзе да дзейнасці далучыліся бацькі “маладафронтаўцаў” – 5 чалавек. Летам 2007 ініцыятыву падтрымалі яшчэ 70 чалавек, бацькі студэнтаў-каліноўцаў другога набору. У 2007 годдзе далучыліся да сумесных дзеянняў прадстаўнікі жаночай партыі “Надзея”. Найбольш актыўна працуюць каля 30 чалавек. У дзейнасці дапамагаюць прадстаўнікі ўсіх хрысціянскіх канфесій.

Бацькі ажыццяўляюць наступныя формы дзейнасці:

- агульныя сходы
- супольная малітва бацькоў
- сходы бацькоўскага актыву
- правядзеньне круглых сталаў з удзелам палітыкаў і грамадскіх дзеячоў
- напісаньне лістоў і зваротаў ў дзяржаўныя ўстановы з мэтай абароны моладзі
- напісаньне лістоў дэканам і рэктарам універсітэтаў ў падтрымку рэпрэсаваных студэнтаў
- сустрэчы з сям’ямі рэпрэсаваных, ажыццяўленьне маральнай падтрымкі
- напісаньне лістоў, дасылка паштовак рэпрэсаваным і іх сям’ям,

- наведваньне сямей пацярпелых
- ажыццяўленьне перадач у турмы
- сумеснае наведваньне культурных мерапрыемстваў, сустрэч з пісьменьнікамі, канцэртаў, удзел у краязнаўчых вандроўках
- азнаямленьне з творчасцю бацькоў, удзельнікаў ініцыятывы, (мастакоў, журналістаў)

За ўвесь тэрмін дзейнасць Камітэта абароны рэпрэсаваных “Салідарнасць” Рада Камітэта адмовіла ў падтрымцы 2% зварнуўшыхся на падставе адсутнасці падцверджання факта рэпрэсій.